Hickmankatheter: informatie voor de thuiszorg

azdelta
Uw ziekenhuis.

Beste patiënt,

Voor je behandeling werd beslist om een Hickmankatheter te plaatsen. Deze folder biedt je een eerste antwoord op je vragen. Ook informeren we zo je (thuis)verpleegkundige graag over het onderhoud en de nazorg van jouw katheter.

Voor verdere vragen kan je steeds bij ons terecht.

De artsen en medewerkers van de dienst hematologie.

1 Wat?

Een hickmankatheter is een holle flexibele buis en plaatsen we via de borstkas in een grote ader. De plaatsing kan onder lokale of volledige verdoving. De arts zal jou hierover de nodige info geven.

Zodra de katheter geplaatst is, kunnen we geneesmiddelen rechtstreeks via de katheter in het bloedvat toedienen, en kunnen we via de katheter op regelmatige tijdstippen bloed afnemen.

Wanneer je een onderzoek moet ondergaan waarbij contraststof moet worden toegediend onder hoge druk, kan de katheter niet gebruikt worden, want de katheter kan geen hoge druk aan. Dan zullen we uitzonderlijk een infuus in je hand of onderarm plaatsen.

2 Onderhoud van de katheter: spoelen van de lumens

De lumens worden wekelijks gespoeld als de katheter niet in gebruik is.

Therapie

- Na toediening of tussen 2 toedieningen van medicatie wordt de katheter met minstens 10 ml NaCl 0.9% pulserend gespoeld en afgesloten onder positieve druk. Dit wil zeggen dat, terwijl de laatste 2 ml ingespoten wordt, de klem ondertussen ook gesloten wordt. Dat voorkomt dat het bloed terugvloeit in de katheter. Herhaal dit voor élk lumen.
- Als bloedproducten of TPN worden toegediend, wordt de katheter tussentijds en nadien pulserend gespoeld met 20 ml NaCl 0.9% met een spuit van 10 ml en afgesloten onder positieve druk.
- Er is geen heparineslot noodzakelijk.

Materiaal

- Handalcohol
- Steriele kompressen 5x5 cm
- Rode afsluitdopjes
- Chloorhexidine in alcohol
- 3 voorgevulde spuiten met NaCl 0.9% van 10 ml of trek 3 maal 10 ml NaCl 0.9% uit een minibag telkens met een nieuwe spuit!

Werkwijze

- Ontsmet de handen.
- Controleer of de klem van de katheter gesloten is.
- Hou een steriel kompres gedrenkt in alcoholische oplossing onder de connectieplaats.
- Verwijder het afsluitdopje.
- Ontsmet het uiteinde van de katheter.
- Connecteer de voorgevulde spuit van 10 ml.
- Spoel PULSEREND (schoksgewijs) met 10 ml NaCl 0.9 %
- Sluit af onder positieve druk: terwijl de laatste 2 ml worden ingespoten wordt de klem dichtgezet.
- Herhaal de handeling op de andere vrije lumens.

Spoel steeds krachtig en pulserend als je geen weerstand voelt om de katheter binnenin optimaal te reinigen.
Sluit de katheter steeds af onder positieve druk: dat wil zeggen, terwijl de laatste ml wordt ingespoten, wordt de klem dicht gezet. Hierdoor vermijd je een terugzuigeffect van bloed in de katheter wat zou leiden tot verstopping.

3 Onderhoud van de katheter: verbandzorg

Verbandzorg gebeurt wekelijks tenzij het verband vochtig, zichtbaar bevuild of los is.

Materiaal

- Handalcohol
- Steriele set
- Chloorhexidine in alcohol
- Afdekkend verband (bij voorkeur transparant)

Werkwijze

- Was en ontsmet de handen.
- Verwijder het oud afdekkend verband voorzichtig.
- Ontsmet de handen.
- Leg de set open.
- Ontsmet het insteekpunt van de katheter, de omgeving van de katheter (ruim) en de katheter zelf.
- Bij een gevoelige huid eventueel Cavilon aanbrengen met een swap (geen spray!).
- Breng het verband aan.
- Noteer de datum op het verband.

4 Verwijderen van de hechtingen

Hechting ter hoogte van de hals wordt verwijderd 10 dagen na de plaatsing. Hechting ter hoogte van het insteekpunt wordt pas verwijderd 3 weken na plaatsing! De hechting aan het insteekpunt wordt steeds verwijderd in het ziekenhuis.

5 Aandachtspunten zorgverleners en thuiszorg

- Op het lumen van de katheter zit een klem. Die dient steeds dicht te staan indien niet in gebruik. Het afknikken of afklemmen met een ander instrument kan de katheter beschadigen.
- Plaats de klem niet altijd op dezelfde plaats, maar steeds tussen de pijltjes.
- Als de katheter niet wordt gebruikt, dient deze te worden afgesloten met een steriel afsluitdopje (rood).
- Voor elke manipulatie vooraf de handen wassen en ontsmetten met handalcohol.
- Haal tijdig het nodige materiaal uit de ziekenhuisapotheek:
  Zo nodig verankeringssysteem Statlock°
  Tegaderm IV advanced° ref 1688

6 Problemen

Bij een katheterprobleem (moeilijke bloedafname, probleem met infusie, allergie op het verband ...) of voor bijkomende informatie kan je tijdens de kantooruren steeds contact opnemen met het katheterteam van AZ Delta. Indien niet bereikbaar kan je contact opnemen met de diensten oncologie of hematologie van AZ Delta Rumbeke (zie contact).

Bij dringende gevallen (infectie, uitglijden, afbreken katheter ...) meldt de patiënt zich aan op de dienst spoedgevallen.

Notities

Contact

Secretariaat dienst hematologie
t 051 23 73 22
e secr.hematologie@azdelta.be

Bij katheterproblemen kan je terecht bij:

Het katheterteam AZ Delta
t 051 23 70 14
e katheterzorg@azdelta.be

of indien niet bereikbaar bij:

De diensten oncologie (051 23 72 70) /
hematologie (051 23 75 74) AZ Delta Rumbeke

Bron: dienst hematologie, 5 mei 2020

Artsen

Dr. D. Deeren
Dr. L. Deleu
Dr. C. Meert
Dr. R. Callens
Dr. J. Brijs

AZ Delta Deltalaan 1, 8800 Roeselare **t** 051 23 71 11 **e** info@azdelta.be **w** www.azdelta.be
0520 5111-NL **Deze brochure is laatst aangepast op 12/01/2026**